
Antopäivä: 31.3.2020

Voimassa: Toistaiseksi

Säädösperusta:

Ajoneuvolaki (1090/2002) 48 §

Valtioneuvoston asetus ajoneuvojen hyväksynnästä 1244/2002

Täytäntöönpantava EU-lainsäädäntö:

-

Muutostiedot:

Korvaa 28.6.2019 annetun muistion TRAFI/5938/05.03.44/2014

- Lisätty Pätevyysalueen laajentaminen –kappale muistioon
-

Hyväksytyjen asiantuntijoiden muistio

Sisällysluettelo

Hyväksytyt asiantuntijat	2
Pätevyysalue	2
Pätevyysluokat	2
Tarkastuskohteet	2
Kriteerit	3
Arviointi	3
Hyväksyntäpäätös	3
Hyväksynnän peruuttaminen	3
Velvollisuudet	4
Valvonta	5
Hakeminen	5
Lisätietoja	6

Hyväksytyt asiantuntijat

Tässä muistiossa käsitellään ajoneuvolain 1090/2002 48 § 2 momentin nojalla Liikenne- ja viestintäviraston (Traficom) annettavaksi säädettyjen tarkempien määräysten sisältöä 48 §:n mukaisen hyväksytyt asiantuntijan arvioimiseksi ja hyväksymiseksi.

Akkreditointielimellä tarkoitetaan kansallista akkreditointielintä, joka kuuluu akkreditointielinten välisiin vastavuoroisiin tunnustamissopimuksiin (MLA/MRA).

Pätevyysalue

Hyväksytty asiantuntija tekee testauksia, mittauksia ja tarkastuksia vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi EY-piensarjatyypin hyväksyntää, kansallista tyyppi hyväksyntää ja siihen liittyvää tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa, yksittäishyväksyntää tai rekisteröinti-, kytkentä- tai muutoksastusta varten tyyppi hyväksyntäviranomaisen päätöksessä erikseen määritellyn pätevyysalueen mukaisien säädösten osalta.

Hyväksytty asiantuntija ei voi teettää alihankintana testauksia, mittauksia ja tarkastuksia ja antaa niiden perusteella selvityksiä vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi.

Liikenne- ja viestintävirasto hyväksyy hyväksytyt asiantuntijat pätevyysalueelleen hakemuksesta. Pätevyysalue muodostuu pätevyysluokasta (HA- ja HC-luokat) ja säädöksestä/tarkastelukohteesta (direktiivi, asetus, UNECE-sääntö tai kansallinen säädös).

Pätevyysluokat

HA-luokan hyväksytty asiantuntija voi antaa kansalliseen tyyppi hyväksyntään ja siihen liittyvään tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaan, yksittäishyväksyntään tai rekisteröinti-, kytkentä- tai muutoksastukseen liittyviä selvityksiä.

HC-luokka hyväksytty asiantuntija voi antaa yksittäishyväksyntään tai rekisteröinti-, kytkentä- tai muutoksastukseen liittyviä selvityksiä.

Tarkastuskohteet

HA-luokan hyväksytty asiantuntija voi antaa selvityksiä Traficomien määräyksen TRAFI/437519/03.04.03.00/2017 Autojen ja niiden perävaunujen tekniset vaatimukset liitteen 1 sekä Traficomien määräyksen TRAFI/147282/03.04.03.00/2018 Kaksi ja kolmipyöräisten ajoneuvojen, nelipyöräisten, niiden perävaunujen sekä kevyiden sähköajoneuvojen rakenne ja varusteet annetun liitteen 1 mukaisesti.

HC-luokan hyväksytty asiantuntija voi antaa selvityksiä Traficomien määräyksen TRAFI/437519/03.04.03.00/2017 Autojen ja niiden perävaunujen tekniset vaatimukset liitteen 1 sekä Traficomien määräyksen TRAFI/147282/03.04.03.00/2018 Kaksi ja kolmipyöräisten ajoneuvojen, nelipyöräisten, niiden perävaunujen sekä kevyiden sähköajoneuvojen rakenne ja varusteet annetun liitteen 1 mukaisesti.

Kriteerit

Hakijan tulee osoittaa hyväksyntäasetuksen 1244/2002 17 § mukaisten vaatimusten täytyminen. Traficom antaa tämän muistion liitteessä tarkemmat määräykset, miltä osin 17 § 4 momentin vaatimuksia sovelletaan.

Hyväksytyt asiantuntijan vaatimukset ovat:

- **HA-asiantuntijat**; standardi SFS-EN ISO/IEC 17025 Traficom ohjeen mukaisesti sovellettuna (tämän muistion liitteen kohta 1.1)
- **HC-asiantuntijat**; standardi SFS-EN ISO/IEC 17025 Traficom ohjeen mukaisesti sovellettuna (tämän muistion liitteen kohta 1.2)
- **HA- ja HC-luokan** vaatimukset täyttyvät vaihtoehtoisesti esittämällä akkreditointitodistus standardin SFS-EN ISO/IEC 17025 mukaisesta arvioinnista

Arviointi

Paikanpäällä tehtävän arvioinnin suorittaa akkreditointielin. Hyväksytyksi asiantuntijaksi hyväksyminen edellyttää akkreditointielimen tekemää arviointia ja siitä kirjoitettua lausuntoa tai akkreditointitodistusta.

Hyväksyntäpäätös

Hyväksyntäpäätös on pääsääntöisesti voimassa neljä (4) vuotta.

Liitteen mukaisesti arvioidun hyväksytyt asiantuntijan hyväksyntäpäätös edellyttää, ettei uudelleenarvioinnissa, joka suoritetaan toimintaedellytysten ylläpidon varmistamiseksi, kahden (2) vuoden kuluttua ensiarvioinnista, ilmene esteitä ja päätöksen muut voimassaolon edellytyksenä olevat ehdot täyttyvät.

Akkreditoidusti arvioidun hyväksytyt asiantuntijan hyväksyntäpäätös on voimassa akkreditoinnin mukaisesti.

Pätevyysalueen laajentaminen

Liikenne- ja viestintävirasto pääsääntöisesti laajentaa hyväksytyt asiantuntijan pätevyysaluetta vasta kun akkreditointielin on arvioinut laajennuksen kohteena olevan säädöksen mukaisen toiminnan ja antanut laajennuksesta lausunnon.

Liikenne- ja viestintävirasto voi kuitenkin laajentaa hyväksytyt asiantuntijan pätevyysaluetta seuraavin edellytyksin ennen akkreditointielimen myöntämää lausuntoa:

- Hyväksytty asiantuntija on jo Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymä
- Hyväksytyt asiantuntijan on pystyttävä osoittamaan, että akkreditointielimelle on tehty laajennushakemus sille pätevyysalueelle, johon Liikenne- ja viestintävirastolta haetaan laajennusta
- Hyväksytyllä asiantuntijalla on oltava laajennushakemuksen mukaisen pätevyysalueen toiminnan edellyttämät dokumentit ja resurssit sekä laajennushakemuksen mukaisten menetelmien validoinnit suoritettuna
- Laajennuskohteet on arvioitava akkreditointielimen toimesta seuraavalla arviointikäynnillä.

Akkreditointielimen arvioinnista kirjoittama yhteenvetoraportti on toimitettava välittömästi Liikenne- ja viestintävirastoon.

Hyväksynnän peruuttaminen

Mikäli hyväksytty asiantuntija ei täytä sen toiminnalle asetettuja vaatimuksia, tyyppihyväksyntäviranomainen voi antaa hyväksytylle asiantuntijalle huomau-

tuksen tai varoituksen. Jos hyväksytylle asiantuntijalle annettu huomautus tai varoitus ei johda toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen, tyyppi-hyväksyntäviranomaisella voi supistaa hyväksytyn asiantuntijan pätevyysaluetta tai peruuttaa myönnetyn hyväksynnän määräajaksi. Hyväksyntä voidaan peruuttaa kokonaan, jos hyväksytyn asiantuntijan toiminnassa on ilmennyt olennaisia puutteita tai laiminlyöntejä.

Velvollisuudet

Hyväksytyn asiantuntijan velvollisuuksiin kuuluu:

1. Ylläpitää rekisteriä antamistaan selvityksistä.
2. Huolehtii siitä, että myönnetyn pätevyysalueen toiminta täyttää joko soveltuvin osin (liitteen kohta 1.1 ja/tai 1.2) tai kokonaisuudessaan standardin SFS-EN ISO/IEC 17025 vaatimukset.
3. Huolehtii siitä, että toiminta täyttää jatkuvasti hyväksynnän edellytyksenä olevat vaatimukset ja ehdot.
4. Toimii pätevyyden arvioinnin yhteydessä esitetyn toimintajärjestelmän, menettelyohjeiden ja selvitysten mukaisesti.
5. Ilmoittaa viipymättä, kuitenkin enintään 20 päivän kuluessa, viranomaiselle organisaatiossaan tai muissa toimintaedellytyksissään tapahtuvista muutoksista, joilla voi olla merkitystä hyväksyttynä asiantuntijana toimimisen tai asetettujen vaatimusten täyttämisen kannalta.
6. Ylläpitää ajantasaista rekisteriä henkilöstön ja toimipaikkojen pätevyyksistä sekä toimittaa rekisterin Traficomien aina päivityksen jälkeen.
7. Toimittaa vuosittain viranomaiselle toimintakertomuksen kahden kuukauden kuluessa sen valmistumisesta tai, jollei siitä käy ilmi toiminta hyväksyttynä asiantuntijana, erillisen selvityksen toimintavuoden aikana tämän toiminnan osalta.
8. Takaa viranomaiselle tai sen valtuuttamalle taholle mahdollisuuden ajoneuvolain ja sen nojalla annettujen säädösten mukaisten tarkastusten tekemiseen. Tarkastukset suoritetaan hyväksytyn asiantuntijan kustannuksella.
9. Suorittaa pätevyysalueeseen kuuluvien mittaustulosten vertailumittauksia, jollei mittaustulosten vertailukelpoisuus vastaavalla pätevyysalueella toimivien toisten hyväksytyjen asiantuntijoiden kanssa tule muutoin riittävällä tavalla varmistetuksi toiminnan säännönmukaisissa arvioinneissa.
10. Takaa salassapitovelvollisuuden estämättä viranomaiselle tai sen valtuuttamalle taholle pääsyn aineistoihin, jotka koskevat riippumattomuuden osoittamista, henkilöstön pätevyyttä, järjestelmiä, laitteistoja ja välineitä samoin kuin tehtyjä selvityksiä.
11. Toimii hyväksyntäpäätöksen mukaisesti. Mikäli toiminnassa ilmenee olennaisia puutteita tai laiminlyöntejä tai valvonnan tai uudelleenarvioinnin yhteydessä havaitaan vaatimustenvastaisuuksia, tulee korjaavat toimenpiteet suorittaa kuukauden kuluessa korjausvaatimuksen antamisesta.
12. Toimittaa akkreditointielimen paikanpäällä tehdyistä arvioinneista kirjoittamat lausunnot Traficomien.

13. Ilmoittaa viipymättä viranomaiselle toimintansa päättymisestä.

Valvonta

Akkreditointielin arvioi hyväksytyt asiantuntijan toimintajärjestelmän Traficom-määrittämien kriteerien mukaisesta. Kriteerit mainitaan tämän muistion liitteessä. Akkreditointielin suorittaa hyväksytyt asiantuntijan toimintajärjestelmän arvioinnit hyväksyntäpäätöksen edellyttämin väliajoin.

Akkreditoidusti arvioidun hyväksytyt asiantuntijan toimintaa arvioi akkreditointielin, joka suorittaa toiminnan arvioinnit akkreditointiperiaatteiden mukaisesti.

Traficom suorittaa käytännön toiminnan valvontaa pyytämällä hyväksytyiltä asiantuntijoilta selvityksien taustalla olevat dokumentit. Valvonta pyritään kohdistamaan tiettyihin ennalta määrättyihin kohdealueisiin.

Traficom suorittaa valvontaa edellä mainitusta poiketen myös, mikäli hyväksytyt asiantuntijan toiminnassa/annetuissa selvityksissä havaitaan epäselvyyttä.

Traficom vastaa hyväksytyt asiantuntijan valvonnasta.

Hakeminen

Hyväksymistä haetaan Traficomista kirjallisella hakemuksella, josta ilmenee seuraavat asiat:

1. Hakijan tiedot: nimi, kaupparekisteriote, yhtiömuoto, mahdollinen asema isommissa organisaatioissa, toimipaikan/toimipaikkojen osoitteet, yhteyshenkilö(t), sähköpostiosoite ja puhelinnumero.
2. Haettava pätevyysalue: perussäädös sekä uusien voimassa oleva säädös (Direktiivi, Asetus, UNECE-sääntö, Kansallinen säädös).
3. Ajoneuvoluokat, joista selvityksiä aiotaan antaa.
4. Selvitys toiminnan vastuuhenkilöistä.
5. Ajan tasalla oleva listaus henkilöistä, jotka tulevat antamaan selvityksiä hyväksyttynä asiantuntijana.
6. Ajan tasalla oleva listaus paikkakunnista, joissa selvityksiä annetaan.
7. Hakijalla on oltava standardin SFS-EN ISO/IEC 17025 mukainen dokumentoitu johtamisjärjestelmä. Johtamisjärjestelmän arvioi akkreditointielin, vain poikkeustapauksissa arvioijana toimii Traficom. Johtamisjärjestelmän vähimmäisvaatimukset on kuvattu jäljempänä olevassa liitteessä. Pätevyyden arvioinnin yhteydessä esitetty toimintajärjestelmä, menettelyohjeet ja selvitykset sekä raportti paikanpäällä tehdystä arvioinnista tulee toimittaa Traficomiin.
8. Hakemuksen voi toimittaa:
  - Sähköpostiosoitteeseen: Tutkimuslaitos@Traficom.fi
  - Turvasähköposti:
    - Avaa selaimella osoite <https://securemail.Traficom.fi>
    - Edellyttää rekisteröitymistä palveluun
  - Osoitteeseen: Liikenne- ja viestintävirasto, Organisaatioluvat, PL 320, 00101 Helsinki

Lisätietoja

Liikenne- ja viestintävirasto
PL 320
00101 Helsinki
Sähköposti: Tutkimuslaitos@Traficom.fi
Puhelin: 029 534 5000
Faksi: 029 534 5095
www.Traficom.fi

Liite: Hyväksytyt asiantuntijan vaatimukset

Liitteessä käsitellään Traficom esittämät, muut kuin akkreditointiin tähtäävät, vaatimukset hyväksytyt asiantuntijan arvioimiseksi.

Kohta 1.1: Vaatimukset HA -luokan hyväksytyille asiantuntijalle

Kohta 1.2: Vaatimukset HC -luokan hyväksytyille asiantuntijalle

1.1 Vaatimukset HA -luokan hyväksytyille asiantuntijalle

Hyväksytyt asiantuntijan arvioijana toimii akkreditointielin.

Hyväksytyt asiantuntijan toiminnan arviointiin sovelletaan standardia SFS-EN ISO/IEC 17025 alla olevassa taulukossa merkityin poikkeuksin.

Arvioidaan vaatimusten täytyminen standardin SFS-EN ISO/IEC 17025 mukaisesti	Standardin SFS-EN ISO/IEC 17025:2005 kohta, jossa asiaa käsitellään	Standardin SFS-EN ISO/IEC 17025:2017 kohta, jossa asiaa käsitellään
Standardin SFS-EN ISO/IEC 17025 vaatimukset, pois lukien standardin kohdat; testauksien, mittauksien ja tarkastuksien alihankinta.	4 – 5	4 – 8

1.2 Vaatimukset HC -luokan hyväksytyille asiantuntijalle

Hyväksytyt asiantuntijan arvioijana toimii akkreditoituihin ja vain poikkeustapauksissa arvioijana toimii Traficom.

Hyväksytyt asiantuntijan tulee dokumentoida toimintansa vähintään alla olevaan taulukkoon merkittyjen kohteiden osalta.

Hyväksytyt asiantuntijan toiminnan arviointiin sovelletaan standardia SFS-EN ISO/IEC 17025.

Kuvaus standardin SFS-EN ISO/IEC 17025 alla lueteltujen kohtien sisällöstä. Kohdissa käsitellään mm. seuraavia asioita.	Standardin SFS-EN ISO/IEC 17025:2005 kohta, jossa asiaa käsitellään	Standardin SFS-EN ISO/IEC 17025:2017 kohta, jossa asiaa käsitellään
Selvitys organisaation tiloista sekä prosesseista ja niiden vastuuhenkilöistä valtuuksineen. Selvitys mahdollisista eturistiriidoista ja sidossuhteista sekä järjestelyt, joilla taataan ettei johtoon tai henkilökuntaa kohdistu sisäisiä ja ulkoisia kaupallisia, taloudellisia ja muita paineita.	4.1	4.1, 5
Selvitys organisaation tavasta johtaa toimintaa. Kirjattu johtamisjärjestelmä, joka sisältää mm. seuraavat asiat; laatupolitiikka, tavoitteet, johdon katselmukset ja sisäiset auditoinnit	4.2, 4.14, 4.15	8.1, 8.2, 8.8, 8.9
Jatkuva parantaminen	4.10	8.5., 8.6
Ohje asiakirjojen ja tallenteiden tunnistamisesta ja hallinnasta	4.3, 4.13	7.5, 8.3, 8.4
Menettelytavat tarjouspyyntöjen, tarjousten ja sopimusten katselmuksia varten. Vaatimukset, mukaan lukien käytettävät menetelmät, on määriteltävä, dokumentoitu ja ymmärretty riittävällä tavalla huomioiden, että laboratoriolla on kyky ja resurssit täyttää vaatimukset	4.4	7.1
Toimintaan oleellisesti vaikuttavien laitteiden hankinta mm. mitta- ja kalibrointilaitteet	4.6	6.6
Luottamuksellisuus muita asiakkaita kohtaan	4.7	4.2
Reklamaatioiden käsittely, tallennus ja seuranta	4.8	7.9
Kirjattu menettely testaus-/kalibrointityössä havaittujen poikkeamien käsittelyyn ja menettelyt niiden korjaamiseksi ja korjaavien toimenpiteiden vaikutusten seurantaan	4.9, 4.11, 4.12	7.10, 8.7
Selvitys henkilöstön pätevyydestä, koulutusvaatimuksista, perehdyttämisestä, riippumattomuudesta ja lainsäädännön seuraamisesta	5.2	6.2

<p>Selvitys riippumattomuudesta, oikeushenkilö</p> <ul style="list-style-type: none"> Hyväksytty asiantuntija ei voi olla mukana yrityksen tuotteiden valmistuksessa, tuotekehityksessä (suunnittelu yms.), alihankinnassa tai muussa riippuvuussuhteessa yrityksen kanssa. <p>Selvitys riippumattomuudesta, luonnollinen henkilö</p> <ul style="list-style-type: none"> Hallintolaki 434/2003 		
Organisaation pitää määritellä tilat ja olosuhteet, joissa toimintaa tehdään	5.3	6.1, 6.3, 6.4
Selvitys käytettävistä testaus- ja kalibrointimenetelmistä sekä mittausepävarmuuden arvioinnista	5.4	7.2, 7.6
Selvitys käytettävistä laitteista, niiden kalibroinnista, säilytyksestä ja kuljetuksesta	5.5, 5.6, 5.8	6.5, 7.4, 7.11
Näytteenottosuunnitelma ja menettelytavat näytteenotolle (testaukseen tai kalibrointiin liittyvien oleellisten näytteenottotietojen ja -toimintojen kirjaamiseksi)	5.7	7.3
Laadunvarmistusmenettelyt testien ja kalibrointien oikeellisuuden seuraamista varten	5.9	7.7
Testausselosteen sisältö ja rakenne	5.10	7.8